

Nr 66

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutmätning jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 22 april 1960 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 157, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutmätning.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I syfte att dämpa investeringarna under det nu pågående konjunkturuppsvinget föreslås, att företagen erbjuds ett extra avdrag vid taxeringen, om de före den 1 november 1960 gör inbetalningar i riksbanken motsvarande hela avsättningen till en blivande investeringsfond för rörelse. Medlen skall i sin helhet inestå till slutet av 1961. Samtidigt föreslås, att den inbetalning till riksbanken, som eljest utgör en förutsättning för att avsättning till investeringsfond skall medföra rätt till avdrag vid taxeringen, höjes från fyrtio till femtio procent av fondavsättningen. Avsikten härmed är att sådan avsättning inte skall medföra en i högkonjunkturlägen olämplig ökning av företagens likviditet.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag

till

**förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256)
om investeringsfonder för konjunkturutjämning**

Härigenom förordnas, att 3, 5, 10, 16, 18 och 22 §§ förordningen den 27 maj 1955 om investeringsfonder för konjunkturutjämning ävensom anvisningarna till 3 § samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

3 §.

Avdrag för — — — av årsvinsten.
Avdrag enligt denna förordning må åtnjutas allenast därest ett belopp motsvarande *fyrtio* procent av den gjorda avsättningen inbetalats å särskilt konto (konto för investering i skogsbruk respektive i rörelse) i riksbanken.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

A konto — — — 22 §§ stadgas.
Sedan fem år förflutit från ingången av det kalenderår varunder inbetalningen verkstälts, äger företaget att efter uppsägning hos riksbanken uttaga högst trettio procent av det ursprungligen inbetalda beloppet eller, i förekommande fall, av vad därav återstår efter återbetalning enligt 18 §. Det belopp som sålunda ifrågakommer till uttag efter uppsägning skall minskas med vad som må hava återbetalats med stöd av 16 och 22 §§. Har uttag efter uppsägning skett, åligger det riksbanken att lämna underrättelse därom till länsstyrelsen för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet. Särskild underrättelse skall lämnas för varje i 3 § angivet konto från vilket uttag skett samt innehålla uppgift om företagens namn

Föreslagen lydelse:

3 §.

Avdrag för — — — av årsvinsten.
Avdrag enligt denna förordning må åtnjutas allenast därest ett belopp motsvarande *femtio* procent av den gjorda avsättningen inbetalats å särskilt konto (konto för investering i skogsbruk respektive i rörelse) i riksbanken.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

A konto — — — 22 §§ stadgas.
Sedan fem år förflutit från ingången av det kalenderår varunder inbetalningen verkstälts, äger företaget att efter uppsägning hos riksbanken uttaga högst trettio procent av det ursprungligen inbetalda beloppet eller, i förekommande fall, av vad därav återstår efter återbetalning enligt 18 §. Det belopp som sålunda ifrågakommer till uttag efter uppsägning skall minskas med vad som må hava återbetalats med stöd av 16 och 22 §§. Har uttag efter uppsägning skett, åligger det riksbanken att lämna underrättelse därom till länsstyrelsen för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet. Särskild underrättelse skall lämnas för varje i 3 § angivet konto från vilket uttag skett samt innehålla uppgift om företagens namn

¹ Senaste lydelse av 5 och 22 §§ se 1959:69.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

och adress ävensom det uttagna beloppets storlek.

När medel — — — senare insättningar.

10 §.

Företag, som jämlikt 5 § andra stycket uttagit medel från konto för investering, skall det beskattningsår, varunder sådant uttag gjorts, av vederbörande investeringsfond för i 11 § angivet ändamål taga i anspråk ett belopp motsvarande två och en halv gång det från kontot uttagna beloppet.

16 §.

Om investeringsfond enligt av Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen meddelat beslut skall eller må tagas helt eller delvis i anspråk, äger företaget hos riksbanken, i den ordning nedan sägs, från konto för investering utfå fyrtio procent av det belopp av investeringsfonden som i enlighet med beslutet skall eller må tagas i anspråk. Det ankommer på arbetsmarknadsstyrelsen att efter därom av företaget gjord framställning förordna om utbetalning som nyss sagts. Sedan utbetalning skett skall riksbanken lämna under rättelse därom till arbetsmarknadsstyrelsen med angivande av företagets namn och adress samt det utbetalda beloppets storlek och från vilket konto för investering uttag skett.

och adress ävensom det uttagna beloppets storlek *med angivande jämväl av hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960.*

När medel — — — senare insättningar.

10 §.

Företag, som jämlikt 5 § andra stycket uttagit medel från konto för investering, skall det beskattningsår, varunder sådant uttag gjorts, av vederbörande investeringsfond för i 11 § angivet ändamål taga i anspråk ett belopp motsvarande två och en halv gång *eller, om uttag sker av medel som inbetalats efter den 30 juni 1960, två gånger* det från kontot uttagna beloppet.

16 §.

Om investeringsfond enligt av Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen meddelat beslut skall eller må tagas helt eller delvis i anspråk, äger företaget hos riksbanken, i den ordning nedan sägs, från konto för investering utfå fyrtio procent *eller, om uttag sker av medel som inbetalats efter den 30 juni 1960, hälften* av det belopp av investeringsfonden som i enlighet med beslutet skall eller må tagas i anspråk. Det ankommer på arbetsmarknadsstyrelsen att efter därom av företaget gjord framställning förordna om utbetalning som nyss sagts. Sedan utbetalning skett, skall riksbanken lämna under rättelse därom till arbetsmarknadsstyrelsen, med angivande av *ej mindre* företagets namn och adress samt det utbetalda beloppets storlek *än även hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960, ävensom* från vilket konto för investering uttag skett.

Nuvarande lydelse:

18 §.

Har företag för visst beskattningsår å konto för investering inbetalt mer än *fyrtyo* procent av det belopp för vilket avdrag i enlighet med bestämmelserna i 3 § *åtnjutits för samma beskattningsår*, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning av det till kontot för mycket inbetalta beloppet.

22 §.

Har investeringsfond helt eller delvis återförts till beskattning, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning från vederbörligt konto för investering av ett belopp motsvarande *fyrtyo* procent av den återförda fondavsättningen i den mån medlen icke tidigare återgått till företaget. Förordnande som nu sagts må ej utan medgivande av vederbörande taxeringsintendent meddelas förrän taxeringen vunnit laga kraft.

Anvisningar

till 3 §.

Med bruttointäkt — — — denna förordning.

Med årsvinst — — — eller icke.

Har inbetalning å något i 3 § andra stycket omförmålt konto verkställts med lägre belopp än som svarar mot *fyrtyo* procent av fondavsättningen, skall avdrag medgivas med två *och en halv* gånger det inbetalta beloppet.

Föreslagen lydelse:

18 §.

Har företag för visst beskattningsår å konto för investering inbetalt mer än *femtio* procent av det belopp, *vilket företaget avser att avsätta till investeringsfond eller* för vilket *taxeringen* avdrag *åtnjutits* i enlighet med bestämmelserna i 3 §, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning av det till kontot för mycket inbetalta beloppet. *Vid återbetalning som nu sagts skola, om insättningar verkställts vid olika tillfällen, tidigare för beskattningsåret gjorda inbetalningar tagas i anspråk före senare insättningar.*

22 §.

Har investeringsfond helt eller delvis återförts till beskattning, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning från vederbörligt konto för investering av ett belopp motsvarande *fyrtyo* procent *eller, om återbetalningen avser medel som inbetalats efter den 30 juni 1960, hälften* av den återförda fondavsättningen i den mån medlen icke tidigare återgått till företaget. Förordnande som nu sagts må ej utan medgivande av vederbörande taxeringsintendent meddelas förrän taxeringen vunnit laga kraft.

till 3 §.

Med bruttointäkt — — — denna förordning.

Med årsvinst — — — eller icke.

Har inbetalning å något i 3 § andra stycket omförmålt konto verkställts med lägre belopp än som svarar mot *femtio* procent av fondavsättningen, skall avdrag medgivas med två gånger det inbetalta beloppet.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Äldre bestämmelser skola fortfarande äga tillämpning beträffande 1960 års taxering samt beträffande eftertaxering för år 1960 och tidigare år, så ock i fråga om 1961 års taxering och i fråga om eftertaxering för år 1961, om företagets beskattningsår utgått före den 1 maj 1960 och tillika inbetalningen i riksbanken för beskattningsåret i sin helhet verkställts före den 1 juli 1960.

I avseende å 1961 års taxering skall iakttagas följande.

1) Det åligger riksbanken att i de uppgifter, som riksbanken under taxeringsåret 1961 enligt bestämmelserna i 7 § förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) skall översända till länsstyrelsen, angiva i vad mån inbetalning, som för beskattningsåret verkställts under år 1960, skett före den 1 juli eller efter den 30 juni men före den 1 augusti, eller ock efter den 31 juli men före den 1 november.

2) Om ett företag för det beskattningsår, för vilket taxering i första instans äger rum år 1961, men efter den 30 juni 1960 och före den 1 november samma år inbetalat medel å konto för investering i rörelse i riksbanken och avsättningen till investeringsfond för rörelse icke överstiger det inbetalda beloppet, må avdrag för avsättningen åtnjutas utan hinder av bestämmelserna i 3 § förordningen den 27 maj 1955 (nr 256).

3) Har ett företag gjort inbetalning som vid 2) sägs, må företaget, utöver föreskrivet avdrag för avsättning till investeringsfond för rörelse, vid taxeringen till statlig inkomstskatt åtnjuta extra avdrag på sätt nedan anges.

a) Om avsättningen till investeringsfond motsvarar sådan inbetalning som vid 2) sägs, medgives avdrag med 12 procent av vad som må hava inbetalats före den 1 augusti 1960 och med 8 procent av vad som må hava inbetalats nämnda dag eller senare, dock före den 1 november 1960.

b) Överstiger avsättningen till investeringsfond sådan inbetalning, som vid 2) sägs, må extra avdrag för nämnda inbetalning det oaktat åtnjutas, om företaget i eljest föreskriven ordning å konto för investering i rörelse inbetalat halva skillnadsbeloppet.

c) Medgives extra avdrag, skall taxeringsnämnden härom skriftligen underrätta taxeringsintendenten i länet.

4) Extra avdrag som vid 3) sägs må endast åtnjutas, om de medel, som föranlett avdraget, i sin helhet kvarstå i riksbanken till den 30 december 1961.

5) Kungl. Maj:t äger, om det med hänsyn till läget på arbetsmarknaden befinnes vara av synnerlig vikt, medgiva att hälften av de vid 4) avsedda medlen återbetalas före den 30 december 1961 utan att företaget går förlustigt det extra avdrag som åtnjutits enligt bestämmelserna vid 3).

Till utskottet har hänvisats de i anledning av propositionen väckta lika lydande motionerna I: 691 av herrar *Boheman* och *Birke* samt II: 851 av herrar *Magnusson* i Borås och *Gustafson* i Göteborg, vari hemställts, att riksdagen måtte avslå det i proposition nr 157 framlagda förslaget om höjning av den kvotdel, som vid avsättning till investeringsfond för rörelse skall inbetalas till riksbanken, från 40 till 50 procent och sålunda besluta, att 3, 5, 10, 16 och 22 §§ förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning ävensom anvisningarna till 3 § samma förordning skall bibehålla sin nuvarande lydelse samt att 18 § skall erhålla följande lydelse.

18 §.

Har företag för visst beskattningsår å konto för investering inbetalt mer än fyrtio procent av det belopp, vilket företaget avser att avsätta till investeringsfond eller för vilket vid taxeringen avdrag åtnjuts i enlighet med bestämmelserna i 3 §, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning av det till kontot för mycket inbetalta beloppet. Vid återbetalning som nu sagts skola, om insättningar verkställts vid olika tillfällen, tidigare för beskattningsåret gjorda inbetalningar tagas i anspråk före senare insättningar.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande hänvisa till motionen II: 851.

Rörande motiveringen för det i propositionen framlagda förslaget hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Gällande bestämmelser m. m., s. 6—9.

Departementschefen, s. 9—17.

Av innehållet i *de föreliggande motionerna* må här återges följande. I propositionen nr 157 föreslås bl. a. en permanent bestämmelse av innebörd att avdragsrätt för avsättning till investeringsfond för konjunkturutmätning skall medgivas allenast under förutsättning att 50 % av gjord avsättning inbetalas å särskilt konto i riksbanken. Förslaget innebär en höjning av insättningsskyldigheten från nu gällande 40 %.

Under nu rådande högkonjunktur är det betydelsefullt att företagen använder detta institut och att stora avsättningar göres till investeringsfonderna. För närvarande återstår endast 300 milj. kronor av de t. o. m. år 1958 gjorda avsättningarna. En betydande ökning av fonderna bör eftersträvas under innevarande beskattningsår. Det skall icke bestridas, att författningen erbjuder företagen vissa förmåner. Dessa måste dock av företagen vägas mot det likviditetsbehov som verksamhetens behöriga bedrivande påkallar. En höjning med en fjärdedel av insättningen torde vid denna avvägning framstå som så betydande att den för vissa företag verkar direkt återhållande.

Då motionärerna sålunda anser avsättningar till investeringsfonder under detta beskattningsår på allt sätt böra främjas men befarar, att en höjning av insättningsskyldigheten kan motverka företagens benägenhet till avsättningar, föreslås att insättningsskyldigheten bibehålles vid 40 % av gjorda avsättningar. En bättre effekt av övriga i propositionen framlagda förslag skulle härigenom även åstadkommas.

Utskottet

Enligt 1955 års förordning om investeringsfonder för konjunkturutmätning får svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening vid taxering till statlig inkomstskatt och kommunal inkomstskatt åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond för skogsbruk eller till investeringsfond för rörelse. Avdrag får dock åtnjutas endast om ett belopp motsvarande 40 procent av den gjorda avsättningen inbetalats till särskilt konto i riksbanken.

I den förevarande propositionen föreslås att för avdragsrätt skall krävas att ett belopp motsvarande halva avsättningen inbetalas å konto i riksbanken. Syftet med detta förslag är att genom en höjning av procentsatsen för insättningen investeringsfonderna bättre skulle tillgodose önskemålet om att medverka till en dämpning av investeringarna i högkonjunkturlägen.

I de föreliggande motionerna yrkas avslag på propositionen i denna del. Motionärerna framhåller därvid att enighet rådde under förarbetena till lagstiftningen om att insättningen borde understiga den eljest utgående inkomstskatten för att stimulera företagen till fondavsättningar. Det är enligt motionärernas åsikt angeläget att under nu rådande högkonjunktur en betydande ökning av fonderna kommer till stånd. Även om lagstiftningen erbjuder företagen vissa förmåner, måste företagen väga dessa mot sitt likviditetsbehov. En höjning med en fjärdedel av insättningen torde vid denna avvägning framstå som så betydande att den för vissa företag verkar direkt återhållande.

Utskottet vill för sin del framhålla att de överväganden som föregick 1955 års beslut, att insättningen skulle motsvara 40 procent av den gjorda avsättningen, skedde under förutsättning att den statliga inkomstskatten för aktiebolag skulle vara 40 procent och för ekonomiska föreningar 32 procent. Emellertid höjdes genom beslut redan samma år den statliga inkomstskatten för aktiebolag till 50 procent och för ekonomiska föreningar till 40 procent. Någon motsvarande höjning av procenttalet för insättning i riksbanken gjordes däremot inte. De under åren 1955—1959 gjorda avsättningarna har således skett under avsevärt gynnsammare förhållanden än de ursprungligen avsedda. I själva verket har 40-procentig insättning i riksbanken aldrig tillämpats vid den skattesats av 40 respektive 32 procent, som nu gäller och som förelåg då lagstiftningen om konjunkturinvesteringsfonder antogs. Det är därför icke möjligt att med ledning av uppgifterna rörande hittills gjorda insättningar draga några bestämda slutsatser rörande företagens benägenhet att i framtiden göra avsättningar till investeringsfonder.

Det kan i ett sådant läge befaras att, om den i propositionen föreslagna höjningen av procentsatsen för insättningen från 40 till 50 procent genomföres, företagens intresse för avsättningar till investeringsfonder kommer att minska. Som motionärerna framhållit bör tvärtom avsättningar under

det innevarande beskattningsåret stimuleras, eftersom de nu till investeringsfonder avsatta beloppen är förhållandevis små. I detta sammanhang får utskottet påpeka att den föreslagna skärpningen drabbar ekonomiska föreningar särskilt hårt.

Under återopande av det nu anförda får utskottet tillstyrka de föreliggande motionerna och avstyrka den i propositionen föreslagna höjningen av procentsatsen för insättning i riksbanken från 40 till 50 procent.

I förevarande proposition har också föreslagits en tillfällig åtgärd i syfte att mera direkt dämpa investeringsverksamheten och minska likviditeten inom näringslivet under det nu pågående starka konjunkturuppsvinget. Sålunda föreslås att, om företagen inbetalar 100 procent av beloppet för tillämnad avsättning å konto i riksbanken, de skall erhålla vissa förmåner. Av insättningen kan hälften återbetalas den 30 december 1961. De nämnda förmånerna består bl. a. däri att företagen vid 1961 års taxering erhåller ett extra avdrag vid den statliga taxeringen. Detta extra avdrag föreslås skola utgöra 12 procent av insättningen, om inbetalningen göres före den 1 augusti 1960, och 8 procent, om inbetalningen göres före den 1 november 1960. För senare insatta medel erhålles inte något extra avdrag.

Utskottet har för sin del funnit den i propositionen föreslagna temporära åtgärden med avseende å konjunkturinvesteringssfonderna vara väl ägnad att tillgodose syftet med densamma och tillstyrker därför den förordade åtgärden.

Utskottet vill fästa uppmärksamheten på att, om konjunkturläget så påkallar, Kungl. Maj:t enligt förslaget kan medge återbetalning redan före den 30 december 1961 av till riksbanken inbetalade belopp, som överstiger den i 3 § stadgade obligatoriska insättningen. I enlighet med vad utskottet förordat beträffande insättningsprocenten bör i de avsedda fallen återbetalning kunna medges med de 60 procent av avsättningen, som inbetalats utöver de obligatoriska 40 procenten. Begagnas sådant medgivande förloras inte det extra avdraget och fonden blir därefter likställd med vanliga fonder. Återbetalningen av de obligatoriska 40 procenten är på vanligt sätt beroende av att vederbörligt tillstånd erhålles att taga fonden i anspråk. Begagnar företaget ett sådant tillstånd före den 30 december 1961, förloras givetvis inte det extra avdraget.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 157 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas — måtte med bifall till de likalydande motionerna I: 691 av herrar Boheman och Birke samt II: 851 av herrar Magnusson i Borås och Gustafson i Göteborg antaga följande

Förslag

till

**förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256)
om investeringsfonder för konjunkturutjämning**

Härigenom förordnas, att 18 § förordningen den 27 maj 1955 om investeringsfonder för konjunkturutjämning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

18 §

Har företag för visst beskattningsår å konto för investering inbetalt mer än fyrtio procent av det belopp, vilket företaget avser att avsätta till investeringsfond eller för vilket vid taxeringen avdrag åtnjutits i enlighet med bestämmelserna i 3 §, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning av det till kontot för mycket inbetalta beloppet. Vid återbetalning som nu sagts skola, om insättningar verkställts vid olika tillfällen, tidigare för beskattningsåret gjorda inbetalningar tagas i anspråk före senare insättningar.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I avseende å 1961 års taxering skall iakttagas följande.

1) Det åligger riksbanken att i de uppgifter, som riksbanken under taxeringsåret 1961 enligt bestämmelserna i 7 § förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) skall översända till länsstyrelsen, angiva dagen för inbetalning, som för beskattningsåret verkställts före den 1 november 1960.

2) Om ett företag för det beskattningsår, för vilket taxering i första instans äger rum år 1961, men efter den 30 juni 1960 och före den 1 november samma år inbetalat medel å konto för investering i rörelse i riksbanken och avsättningen till investeringsfond för rörelse icke överstiger det inbetalta beloppet, må avdrag för avsättningen åtnjutas utan hinder av bestämmelserna i 3 § förordningen den 27 maj 1955 (nr 256).

3) Har ett företag gjort inbetalning som vid 2) sägs, må företaget, utöver föreskrivet avdrag för avsättning till investeringsfond för rörelse, vid taxeringen till statlig inkomstskatt åtnjuta extra avdrag på sätt nedan angives.

a) Om avsättningen till investeringsfond motsvarar sådan inbetalning som vid 2) sägs, medgives avdrag med 12 procent av vad som må hava inbetalats före den 1 augusti 1960 och med 8 procent av vad som må hava inbetalats nämnda dag eller senare, dock före den 1 november 1960.

b) Överstiger avsättningen till investeringsfond sådan inbetalning, som vid 2) sägs, må extra avdrag för nämnda inbetalning det oaktat åtnjutas, om

företaget i eljest föreskriven ordning å konto för investering i rörelse inbetalat 40 procent av skillnadsbeloppet.

c) Medgives extra avdrag, skall taxeringsnämnden härom skriftligen underrätta taxeringsintendenten i länet.

4) Extra avdrag som vid 3) sägs må endast åtnjutas, om de medel, som föranlett avdraget, i sin helhet kvarstå i riksbanken till den 30 december 1961.

5) Kungl. Maj:t äger, om det med hänsyn till läget på arbetsmarknaden befinnes vara av synnerlig vikt, medgiva att 60 procent av de vid 4) avsedda medlen återbetalas före den 30 december 1961 utan att företaget går förlustigt det extra avdrag som åtnjutits enligt bestämmelserna vid 3).

Med hänsyn till ärendets brådskande natur får utskottet hemställa, att förevarande betänkande måtte företagas till avgörande efter allenast en bordläggning.

Stockholm den 24 maj 1960.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg*, Snygg, Spetz, Jansson*, Gustaf Elofsson*, fröken Ranmark, herrar Söderquist, Bengtson och Tage Johansson; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Brandt i Aspabruk, Nilsson i Svalöv, Gustafson i Göteborg, Engkvist, Asp*, Eriksson i Bäckmora*, Kristenson i Göteborg*, Rydén och Henningson i Visby*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *John Ericsson, Snygg, Jansson, fröken Ranmark, herrar Tage Johansson, Sundström, Brandt* i Aspabruk, *Engkvist, Asp* och *Kristenson* i Göteborg, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Enligt 1955 — — — (= utskottet s. 7 rad 2—rad 23 uppifrån) — — — direkt återhållande.

Utskottet vill först framhålla att investeringsfonderna för rörelse visat sig vara ett verksamt medel för att stimulera till investeringar och därigenom skapa ökade sysselsättningsmöjligheter. Det torde numera också stå klart för företagen att avsevärda fördelar står att vinna med fondavsättningar. Ett tecken härpå är att under beskattningsåret 1958 avsatts medel till investeringsfonder för rörelse med ett belopp av 409 milj. kronor eller nästan lika mycket som sammanlagt under de tre åren 1955—1957. För aktiebolagen utgör den effektiva beskattningen numera 45 å 47 procent av inkomsten. Härav följer att enligt nuvarande bestämmelser ett bolag vid fondavsättning avstår ett mindre belopp av sina likvida medel än om företaget i stället skulle ha inbetalt skatt för den inkomst, som motsvarar avsättningen. Enligt utskottets mening är de skäl, som vid införandet av lagstiftningen om investeringsfonder anfördes för en allenast 40-procentig insättning, inte längre för handen. Lagstiftningen erbjuder i andra avseenden så stora fördelar för aktiebolagen att dessa, även om procenttalet för insättningen höjes så att den bättre motsvarar vad som eljest skulle uttas i skatt, får antagas komma att göra avsättningar i praktiskt taget oförminskad omfattning. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka den föreslagna höjningen till 50 procent av fondavsättningen. Erinras må att den högre insättningen även innebär att medel i ökad omfattning finnes tillgängliga för investeringar, när fonderna får tas i anspråk. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till de föreliggande motionerna.

I förevarande — — — (= utskottet s. 8 rad 8—rad 22 uppifrån) — — — förordade åtgärden.

Gentemot de föreslagna bestämmelserna har utskottet icke funnit anledning till annan erinran än att utskottet anser att det lägre procenttalet för insättningen, 40 procent, bör tillämpas i sådana fall då inbetalning i riksbanken gjorts före den 1 maj 1960. Utskottet föreslår i anledning härav vissa ändringar i ikraftträdandebestämmelserna.

Utskottet vill fästa uppmärksamheten på att, om konjunkturen så påkallar, Kungl. Maj:t enligt särskild bestämmelse kan medge återbetalning redan före den 30 december 1961 av de 50 procent av fondens belopp som inbetalats utöver de obligatoriska 50 procenten. Begagnas sådant medgivande förloras inte det extra avdraget och fonden blir därefter likställd med vanliga fonder. Återbetalningen av de obligatoriska 50 procenten är på vanligt sätt beroende av att vederbörligt tillstånd erhålles att taga fonden i anspråk. Begagnar företaget ett sådant tillstånd före den 30 december 1961, förloras givetvis inte det extra avdraget.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 157 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas samt med avslag å de likalydande motionerna I: 691 av herrar Boheman och Birke samt II: 851 av herrar Magnusson i Borås och Gustafson i Göteborg — måtte antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning

angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning med den ändring av ikraftträdandebestämmelserna som framgår av följande lydelse:

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Äldre bestämmelser skola fortfarande äga tillämpning beträffande 1960 års taxering samt beträffande eftertaxering för år 1960 och tidigare år, så ock i fråga om 1961 års taxering och i fråga om eftertaxering för år 1961, därest inbetalningen i riksbanken för beskattningsåret i sin helhet verkstälts före den 1 maj 1960 eller, i det fall företagets beskattningsår utgått före nämnda dag, före den 1 juli samma år.

I avseende å 1961 års taxering skall iakttagas följande.

1) Det åligger riksbanken att i de uppgifter, som riksbanken under taxeringsåret 1961 enligt bestämmelserna i 7 § förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) skall översända till länsstyrelsen, ange dagen för inbetalning, som för beskattningsåret verkstälts före den 1 november 1960.

2) Om ett — — — (= propositionen) — — — vid 3).